

Which situations are perceived as problems by primary education students in their schools and what solutions do they suggest for these problems?

Fusun Gulderen ALACAPINAR¹

ABSTRACT: Which situations are assumed as problems by primary education students in their schools and what solutions do they suggest for these problems? Which situations regarding teachers, students, administrators and the regulations of the school are assumed as problems by primary education students in their schools? What solutions do they suggest for these problems? How do problems and suggestions vary according to the class level and gender? In this research, focus group interview of both quantitative and qualitative research methods were used. Semi structured focus group interviews were held with male and female students randomly selected from each class.

Key Words: Students, problems, solutions.

SUMMARY

Purpose and significance: Which situations are assumed as problems by primary education students in their schools and what solutions do they suggest for these problems? Which situations regarding the teachers, students, administrators and the regulations of the school are assumed as problems by primary education students in their schools? What solutions do they suggest for these problems? How do problems and suggestions vary according to the class level and gender? Determining the problems which students face can help significantly in the preparation of programs, application and reevaluation of them and editing them again. Such situations which occur beyond the official program can be handled within the scope of implicit and contrary programs. Determining the effects of implicit and contrary programs and applying compensative actions may be an important specification in program developing.

Methods: In this research, focus group interview of both quantitative and qualitative research methods were used. Semi structured focus group interviews were held with male and female students randomly selected from each class.

Results: The most problematic subjects are about the physical structure of the school, buildings of the school, equipment, hardware and cleanliness. These are reported as “not enough coat racks; cars cannot park; no elevator; Ataturk’s corner is insufficient; computers are slow and old; computers and library are insufficient; no toys; curtains are un-mounted; classrooms, corridors, garden, toilets, school and surrounding area are dirty; no trees, flowers and grasslands; no benches; cafeteria and canteen are dirty and insufficient; no refectory; no volleyball, basketball, football fields; no conference hall, bowling pitch, dance, ball and entertainment halls; fitness room is small; entrance doors, stairs and spare time areas of the small children and grown up children are the same; I don’t have my own locker and the existing lockers are broken; walls are cracked, dirty and unpainted; doors are faulty and dirty”. They propound that administrators and teachers discriminate, scold, say bad words, humiliate, beat, pick on on their clothes and hair styles, cannot discipline the school, do not listen to their complaints and get rid of them.

Discussion and Conclusions: In training teachers and students according to modern methods and techniques, students should be retrained practically on why they should obey the rules of the school and responsibilities should be given to them.

¹ Yar. Doç. Dr. Fusun Gulderen ALACAPINAR, Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, fusunmireli@yahoo.com

İlköğretim Okulu Öğrencileri Okullarında Hangi Durumları Problem Olarak Algılamakta ve Bunlara Nasıl Çözümler Önermektedirler?

Fusun Gülderen ALACAPINAR²

ÖZ. Bu çalışmada İlköğretim Okulu öğrencileri okullarında hangi durumları problem olarak görmekte ve bunlara nasıl çözümler önermektedirler? İlköğretim öğrencileri okullarında öğretmenden, öğrenciden, yöneticiden, okulun yapısından kaynaklanan neleri problem olarak görmektedirler? İlköğretim öğrenciler bu problemlere nasıl çözümler önermektedirler? Problemler ve çözümler sınıf düzeyi ve cinsiyete göre nasıl bir dağılım göstermektedir? Sorularına yanıt aranmıştır. Bu çalışmada, nicel ve nitel araştırma yönteminin odak grup görüşmesi kullanılmıştır. Her sınıftan seçkisiz yolla seçilen kız ve erkek öğrencilerle yarı yapılandırılmış odak grup görüşmesi yapılmıştır. Yönetici ve öğretmenlerin ayrımcılık yaptıklarını, öğrencileri azarladıklarını, kötü söz söylediklerini, küçük düşürdüklerini, dövdüklerini, onların giyim, kuşam ve saçlarına karıştıklarını, okulda disiplini sağlayamadıklarını, şikâyetlerini dinlemediklerini, başlarından savdıklarını ileri sürmüşlerdir.

Anahtar sözcükler: Öğrenciler, sorunlar, çözümler

GİRİŞ

Eğitim, bireyde istendik davranış değişikliği oluşturma süreci şeklinde tanımlanabilir (Sönmez 2008). İstendik davranışları bireye kazandırmak için eğitim durumları düzenlenebilir. Eğitim durumlarında dönüt, düzeltme, pekiştirme, ipucu, öğrenci katılma, sevgi, uygun akıl yürütmeler, zaman, sınıf düzeni, araç-gereçler (eğitim teknolojisi), öğretmenin niteliği, kullanılan öğrenme-öğretme strateji, kuram, yöntem, teknik ve taktikleri, izleme türü değerlendirme işe koşulabilir. Bunların öğrenci erişimini anlamlı derecede etkilediği yapılan araştırmalarla ortaya konulmuştur (Sönmez, 2008; Bloom, 1976; Özçelik, 1974; Yıldırım, 1982; Aksu, 1981; Senemoğlu, 1987; Arslan, 1996; Kapıcıoğlu, 2006; Alacapınar 2008).

Bunların dışında öğrenci başarısını etkileyen diğer bir değişkende sınıf ortamında öğrenciyi rahatsız eden değişkenler olabilir. Bu değişkenler, sınıfın düzeni, sunulan hizmetlerin niteliği, öğrenci sayısı, öğrenciler arasındaki iletişim, öğrencinin sınıfa, okula, arkadaşlarına, öğretmene, yöneticilere karşı geliştirdiği duygular ve düşünceler, okulun mimari yapısı olabilir. Öğrenci okulda etkileşim içinde bulunduğu pek çok değişkeni, sorun olarak görebilir. Bu sorunlar, onun erişimini etkileyebilir.

Öğrencilerin okul ortamında karşılaştıkları sorunları ve bunları nasıl çözeceklerini bilebilirler.

Bu sorunlar arkadaşları, öğretmenleri, yöneticileri arasındaki ilişkilerden, okulun mimari yapısından kaynaklanabilir. Bunları saptayıp gidermeye çalışmak, bu sorunları çözebilecek öneriler sunmak ve uygulamak, başarıyı artırabilir. Öğrencilerin okula, arkadaşlarına, öğretmen ve yöneticilere karşı olumlu duyuşsal özellikler geliştirmesine neden olabilir. Ayrıca sınıf içi etkinlikler istenmedik boyutta yer alınca, disiplin sorunu ortaya çıkabilir. Düzenin sağlanmadığı bir eğitim ortamında, istendik davranışların, ya da kazanımların öğrenciye kazandırılması güçleşebilir. Yapılan bazı araştırmalar, öğrencilerin eğitim ortamında, arkadaşlarıyla, öğretmenleriyle, yöneticilerle, okulun fiziksel özellikleriyle ilgili pek çok sorunla karşılaştıklarını ve bu sorunların onları olumsuz yönde etkilediğini ortaya koymuştur (Kalaycı, 2005; Ataman, 2000; Berlier, 1990; Duke, Jones, 1985; Gatecoal, 1993; Öztürk, 2002; Şimşek, 2000; Türnüklü, Zoraloğlu, Gemici, 2001; Türnüklü, Şahin, 2002 Williams, Alley ve Henson, 1999; Sönmez 2008a).

Tüm bunlardan başka, eğitim ortamında öğrencilerin karşılaştıkları bu tür sorunları saptamak, yetişkinlerin hazırlanmasına, uygulanıp değerlendirilmesine ve yeniden düzenlenmesine önemli derecede katkı getirebilir. Resmi yetişkinin dışında gelişen bu tür istenmedik ve beklenmedik davranışlar örtük ve karşıt yetişkinlerin kapsamı içinde ele alınabilir. Resmi yetişkinin yanında işleyen örtük ve karşıt yetişkinlerin etkilerini saptamak, onları giderici önlemler almak, yetişkin geliştirmede önemli bir özellik olabilir (Sönmez, 2008b; Valence 1980; Yüksel, 2002, 2003, 2004).

²² Yar. Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, fusunmireli@yahoo.com

Problem Cümlesi

İlköğretim okulu öğrencileri okullarında hangi durumları problem olarak görmekte ve bunlara nasıl çözümler önermektedirler? Sorunlar ve çözümler; sınıf düzeyi ve cinsiyete göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

Alt Problemler

1. İlköğretim öğrencileri okullarında (öğretmenden, öğrenciden, yöneticiden, okulun yapısından kaynaklanan) neleri problem olarak görmektedirler?
2. İlköğretim öğrencileri bu problemlere nasıl çözümler önermektedirler?
3. Problemler sınıf düzeyi ve cinsiyete göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
4. Çözüm önerileri sınıf düzeyi ve cinsiyete göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

Çalışma Grubu

2009-2010 yılında Ankara'da Çankaya ilçesine bağlı bir ilköğretim okulunda, 2- 8. sınıfa dek 7 şube 275 öğrenci üzerinde yapılmıştır.

YÖNTEM

Araştırmada nicel ve nitel araştırma teknikleri kullanılmıştır. Araştırmada ilköğretim okulu öğrencilerine okullarında neleri sorun olarak gördükleri soru olarak sorulmuştur. Sorular anlaşılın diye “öğretmenden kaynaklanan sorunlarınız neler? Arkadaşlarınızdan kaynaklanan sorunlarınız neler? Yöneticilerden kaynaklanan sorunlarınız neler ve okulun yapısından, sınıfların, laboratuvarların, işliklerin düzenlenmesinden kaynaklanan sorunlarınız neler?” Şeklinde alt başlığa ayrılmış; öğrencilere bu başlıklar altında sorular sorulmuştur. Daha sonra da sorunların nasıl çözülebileceği hakkındaki duygu ve düşüncelerini düzgün tümcelerle anlatmaları istenmiş, bunlar açık uçlu veri toplama aracı kullanılarak elde edilmiştir. Burada da çözümler, dört başlık altında yukarıda belirtilen her bir sorunla ilgili olarak istenmiştir. Bu soruların yerindeliği ve uygunluğu konusunda üç uzmandan görüş alınmış, bu görüşler arasında **.78'lik bir ilişki bulunmuştur**. Bu da araçların **geçerliliği konusunda** bir kanıt olarak kabul edilmiştir. Daha sonra bu veriler, “içerik analizi ve veri indirgeme” yöntemleriyle irdelenmiştir. Bunun için her öğrencinin verdiği yanıtlar isimler, sıfatlar, zarf ve zamirler açısından kategorilere ayrılmıştır; bunlar arasında mantıksal tutarlılığa bakılmıştır.

Ayrıca öğrencilerin sorunlar ve onlara ilişkin çözümleri sınıf ve cinsiyete göre iki ana bölümde tablolastırılmış, benzer ve farklı olanlar ayrı ayrı ele alınıp incelenmiştir. Nitel araştırmaya derinlik, ayrıntı ve anlam kazandırmak için benzer ve farklı özellikler çetelenmiş ve yüzdeleri alınmıştır. Bunlar arasındaki ilişkilere bakılmıştır.

Araştırmanın iç geçerliliği ve tutarlılığını saptamak için de sorunlar, duygu ve düşünceler arasındaki anlam ilişkilerine, özelliklerine bakılmış ve bunlar üç uzman tarafından irdelenmiş, bu üç uzmanın görüşleri arasında **.86'lık bir ilişki bulunmuştur**. Bu ilişki **güvenirlilik katsayısı** olarak kabul edilmiştir. Dış geçerlilik açısından ise, toplanan bilgiler, çalışma grubuna açıkça sunulmuş, bunlar istenildiğinde araştırmacılara verilecek biçimde saklanmıştır.

Her sınıftan seçkisiz yolla seçilen kız ve erkek öğrencilerle **yarı yapılandırılmış odak grup görüşmesi** yapılmıştır. Öğrencilerin verdikleri yanıtlar, kaydedilmiş, sonra bunlar çözümlenmiştir. Öğrencilerin verdikleri yanıtlardaki cümle bozuklukları, yine öğrencinin oluru alınarak düzeltilmiştir. Bunlar da araştırmaya aynen konulmuştur.

BULGULAR

Araştırmanın birinci ve üçüncü alt problemine ilişkin bulgular aşağıda açıklanmıştır. Araştırmanın birinci ve üçüncü alt problemleri İlköğretim öğrencileri okullarında (öğretmenden, öğrenciden, yöneticiden, okulun yapısından kaynaklanan) neleri problem olarak görmektedirler? ile Problemler ve çözümler sınıf düzeyi ve cinsiyete göre anlamlı derecede değişmekte midir? şeklinde ifade edilmektedir.

Bu yanıtlar üzerinde yapılan veri indirgeme yöntemiyle iki yüz on yanıt, üç başlık altında toplanabilir. En çok sorun olan konu, okulun fiziki yapısı, binaları, araç-gereç, donanım ve temizlikle ilgili olmuştur. Bunlar; “*Askılıklar yetersiz. Arabalar park edemiyor. Asansör yok. Atatürk köşesi yetersiz. Bilgisayarlar eski ve yavaş. Kütüphane, bilgisayarlar yetersiz. Oyuncak yok. Perdeler çıkık, sınıflar, koridorlar, bahçe, tuvaletle, okul ve çevresi kirli. Ağaç, çiçek ve çimen yok. Oturacak banklar yok. Kafeterya, kantin, kirli ve yetersiz. Yemekhane, voleybol, basketbol, futbol konferans salonu, bovlink, dans ve balo, eğlence sahaları yok. Beden eğitimi salonu küçük. Büyüklerin küçüklerin okula giriş kapıları, merdivenleri, oyun alanları aynı. Kendime ait dolabım yok. Olan dolaplar kırık. Duvarlar çatlak ve kirli, boyasız. Kapılar bozuk, kirli.*” Cümleleriyle belirtilmiştir.

Yönetici, öğretmen ve hizmetlilerden kaynaklanan sorunlar ise şu cümleler altında toplanabilir. “*Güvenlik görevlilerinin kötü söz söylemeleri, işe yaramamaları. Maç yapılmasına izin vermeme. Teneffüs süresinin yetmemesi. Andı kızlara okutma, spor salonuna sokmama. Geç kalınca, anlamadan, dinlemeden suçlama, bağırma, kızma, hakaret etme. Ayırmıcılık yapma, arama yapma, cep telefonuna kızma, başkalarının yanında, toplum içinde küçük düşürme. Dinlemeden vurma. Fazla ilgi, güler yüz göstermeme, katı olma, kırıcı sözler söyleme. Giyinmemize, küpe takmamıza, saçlarımıza karışma. Dışarıya çıkmamıza, doğum günü yapılmasına, telefon kullanmaya, beden kıyafetiyle gezmeye izin vermeme. Hastalanınca okuldan göndermeme. Hata yapınca müdürü velimizi çağırması İzin vermemesi. Bir şey sorunca başkasına yönlendirme. Büyükler dövünce, bir şey dememe. Kayıt sırasında bağış yapmayınca, kurs parasını zamanında vermeyince müdürün bağırması, kızması, küsüp yanımıza gelmemesi, toplantılarda ve törenlerde fazla konuşması, sinirlenmesi, her şeye karışması, şans oyunu ve milli piyango oynaması, konuşma dışında bir şey yapmaması. Öğretmenlerle ilgili şikayetleri dinlememe. Yanağımı sıkma. Nöbetçiye derse girmemize izin vermeme. Sabah töreninde soğukken konuşma, sınıfları ara sıra kontrol etmeme. Şikayetlere az tepki gösterme. Sözleşme imzalatma. Kitapları geç dağıtma. Törenlere zorunlu olarak katılmamızı isteme. Sıcak havada kaloriferin yanması, soğuk havada yanmaması Sabahları kapıların açılmaması ve bundan dolayı çok üşümemiz. Sınavları aynı anda yapma. Fikrimizi sormama. Gezi ve etkinlikler yaptırmama.*” Şeklinde ifade ettikleri sorunların, genellikle yöneticilerden kaynaklandığı vurgulanmıştır. Bu verilere dayanılarak sorunların sınıflara ve cinsiyete göre anlamlı bir fark göstermediği söylenebilir.

Öğrencilerden kaynaklanan sorunlar ise, “*Tören, ders sırasında, telefonla konuşma, itişip kalkışma, yaramazlık yapma, olmayacak yerlerde oyun oynama, geç gelme, ödev yapmama, giyim ve kuşamda kurallara uymama, koridorlarda koşma, şişeyle maç yapma, ip atlama, disipline uymama, canımızı yakacak şekilde şaka yapma, kavga etme*” cümleleriyle belirtmişlerdir. Oysa bunların dışında bazı öğretmen ve öğrencilerle yapılan gözlem ve özel görüşmede özellikle 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin eğitim ve öğretim kurallarına uymama, sigara içme, çete kurma ve küçüklere baskı yapıp onların paralarını alma, dövme, tehdit etme, ayak işlerinde onları kullanma, öğretmenleri kızdırma, alay etme, dersi kaynatma davranışları da vardır. Bunlardan hiç söz etmemişlerdir.

İkinci ve dördüncü alt probleme ilişkin bulgular aşağıda açıklanmıştır. Araştırmanın ikinci ve dördüncü alt problemleri İlköğretim öğrencileri bu problemlere nasıl çözümler önermektedirler? ile Çözüm önerileri sınıf düzeyi ve cinsiyete göre anlamlı derecede değişmekte midir? şeklinde ifade edilmektedir.

Bu yanıtlar üzerinde yapılan veri indirgeme yöntemiyle yüz otuz üç yanıt, üç başlık altında toplanabilir. En çok çözüm üretilen konu okulun fiziki yapısı ve binalarıyla ilgili olmuştur. Bunlar; “*alan büyütülsün, arka bahçeye kantin yapılsın, beden salonu, bahçe büyütülsün, çimlensin, ağaç ve çiçek ekilsin, iki bina birleştirilsin, sınıflar büyütülsün, ortaokul (ikinci kısım) başka yere gitsin, voleybol, basketbol, bovlink sahaları, parti, dans ve balo, eğlence alanları olsun. Büyükler ve küçükler için ayrı giriş kapıları, merdivenler ve oyun alanları olsun. Oturmak için banklar konulsun, yemekhane, çok amaçlı salon, süs havuzu, şelale olsun, laboratuara yeni malzemeler alınsın, bahçe toprak olsun, her yere çöp bidonları konulsun, merdivenler güvenli değil, kitaplık zenginleştirilsin, okul, duvarlar boyansın. Park yeri olsun. Sigara içmek yasaklansın.*” olarak belirtilmiştir. Dikkat edilirse, öğrenciler okul binalarını, sınıfları, bahçeyi, laboratuvarları, kütüphaneyi, kantini yeterli, temiz ve düzenli bulmuyorlar. İkinci olarak yöneticilerin, öğretmenlerin ve hizmetlilerin bu konuda neler

yapacaklarını belirtilmişlerdir. “Okul ve sınıflar müdür tarafından temizlettirilsin, perdeler ve sınıflar düzeltilirilsin, bu işi hafta sonu yaptırısın. Kötü, bayat, sağlıksız yiyeceklerin satılmasını engellesin. Kitap, yeni bilgisayarlar ve güvenlikçi alınsın. Otomatik merdiven yaptırısın. Küçüklerin ve büyüklerin merdivenleri, oyun alanları ayrılsın. Bilgisayar ve kitaplık öğrencilerce sürekli kullanılsın ve açık olsun. Sınıflarda plazma tv. bulunsun. Tuvaletlere nöbetçi konulsun. Nasıl kullanılacağı öğretilsin, sabun konulsun. Öğrenciler öğretmen tarafından kantinde sıraya konsun. Tekli sisteme geçilsin (İkili öğretim kaldırılsın)Turnuvalar düzenlensin. Servis şoförleri arabalarıyla bahçeye girmesinler. Servisler bedava olsun. Pet şişelerle maça izin verilsin. Sınıflarda mercek olsun.” şeklinde ifade edilmiştir. Üçüncü çözüm önerileri ise öğrencilerin yapacakları olarak ortaya çıkmıştır. Öğrenciler “Herkes loptop alsın. Dersleri oradan yapsın. Çöp atanları uyarısın. Bahçeyi, sınıfı temizlesinler, panoları düzeltsinler. Sıraları çizenleri, duvarlara kötü söz yazanları uyarısınlar, öğretmene, müdüre söylesinler. Kitap getirsinler. Okulun işlerini yapacak sponsor bulsunlar. Sıraya girsinler” şeklinde kendilerinin yapacaklarını çözüm önerisi olarak ileri sürmüşlerdir. Sonra ailelerin para yardımı yapmalarını, bağışta bulunmalarını; hizmetlilerin görevlerini yapmalarını, kapı ve camları temizlemelerini ve belediyenin okulun şikayetlerini dinleyip yerine getirmesini istemişleridir. Öneriler genellikle bilinen çözümleri içermektedir. Yalnız “Açık havada ders olsun. Sınıflarda sıra değil yataklar olsun.” Önerileri özgün ve yenidir. Diğerleri ise özgün ve yeni değildir. Her sınıf düzeyinde benzer çözüm önerileri ileri sürülmüştür. Çözümlerin sınıf düzeyine ve cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Okulun fiziki yapısından, donanımından, araç-gereçten, temizliğinden ve kötü kullanımından kaynaklanan sorunlar vardır. Bu sorunların bir nedeni, okul yapılarının çok eski olmalarıdır. Artan öğrenci nüfusuna cevap verecek nitelikte ve donanımda olmamalarıdır. Nitekim bahçenin, binaların, dersliklerin, laboratuvarların, kütüphanenin, beden eğitimi salonunun, yemekhanenin, kantinin ve ışıkların yetersiz olduğu, temizliğin, bakım ve onarımın yeteri şekilde yapılmadığı, konferans, dans, eğlence salonlarının olmadığı vurgulanmıştır. Bunların giderilmesi ekonomik kaynak ister. Oysa okulların devletin verdiği bütçenin dışında önemli bir gelir kaynağı hemen hemen yoktur. Velilerden para toplanması, bağış alınması yasaklanmıştır. Çoğu okul, temizlikçi bulamamakta, okulun temizlik işini velilere yaptırmaktadır. Öğrenciler de bu sorunların çözümü için “para toplansın, bağış yapılsın, sponsor bulunsun” gibi önerilerde bulunmuşlardır.

Diğer önemli bir sorun da “öğrencilerin azarlanması, ayırım yapılması, küçük düşürülmesi, dövülmesi, kılık ve kıyafetlerine, saçlarına karışılması, onlara izin verilmemesi, bağırılması, şikayetlerinin dinlenilmemesi” şeklinde ortaya çıkmıştır. Bu sorunların önemli bir nedeni, öğrencilerin eğitim ilkelerini özümseyememelerine, her şeyi yapma hakkına çocuk oldukları için sahip oldukları görüşünü benimsemelerine ve velilerinin kendilerini her durumda koruyacaklarını bilmelerine bağlanabilir. Ayrıca öğretmen ve yöneticilerin bu tür istenmedik davranışlarla nasıl başa çıkacaklarını bilememeleri ve okul rehberlik kurulunun etkin olmaması da bunun önemli nedenlerinden biri olabilir. Nitekim sorunlar ve çözümlerle ilgili görüşler arasında sınıf ve cinsiyet açısından anlamlı bir farkın olmaması da bu yargıyı destekleyebilir. Bu sorunun çözümü için öğrencilere eğitim ilkelerinin neden önemli olduğu etkin bir şekilde, onları işin içine sokarak öğretilmeli, öğretmen ve yöneticiler sınıf yönetimi eğitiminden uygulamalı olarak geçirilmelidir. Bu sürece velilerin de katılması, sonucu anlamlı derecede etkileyebilir.

Öğretmen ve yöneticilerden kaynaklanan sorunlar, onların yetişmişlik düzeylerinden, yasa ve yönetmeliklerden, MEB’in, üst düzey yöneticilerin ve velilerin tutum ve davranışlarından kaynaklanabilir. Okulun, araç-gereç ve donanımın kötü kullanılması, öğrencilerin sorumsuzluğuna, öğretmen ve sorumluların bu tür davranışlara göz yummalarına, denetleme ve yaptırımların yerinde ve zamanında yapılmamasına bağlanabilir. Ayrıca yönetime, öğretmene, büyüklere, otoriteye karşı çıkamayan öğrenciler, hınçlarını, kinlerini, öfkelerini okul araç-gerecini kötü kullanarak, duvarlara, sıralara kötü sözler yazarak boşaltabilirler. Ayrıca duvarlara yazı yazılmasının bir nedeni de kopya olabilir; çünkü bu yazıların önemli bir kısmı derslerle ilgilidir.

Öğrencilerin oluşturduğu sorunlar okul binasının, konumunun, bahçesinin, oyun ve dinlenme alanlarının pisliğinden, düzensizliğinden, çirkinliğinden, yetersizliğinden, teneffüslerin kısalığından, öğretmenlerin çağdaş öğrenme-öğretme strateji, yöntem, teknik taktiklerini eğitim ortamında kullanamamalarından, disiplini sağlayan etkinlikleri bilmemelerinden ve uygulayamamalarından, yasa ve yönetmeliklerden, velilerin, bakanlığın tutum ve davranışlarından kaynaklanabilir. Bu yaştaki öğrenciler, oyun çocuğudur. Enerjilerini boşaltmaları gerekir. Bu da oyunla, sınıfta eğitim ortamına etkin katılımıyla sağlanabilir. Eğitim ortamına etkin katılım drama ile, örnek olayla, istasyon tekniğiyle, problem çözmeyle, karar vermeyle, beyin fırtınasıyla, bilimsel araştırmayla, dizgeli eğitimle vb. yöntem, teknik ve taktiklerin kullanılmasıyla gerçekleşebilir. Bunları öğretmen bilip **uygulamıyorsa**, o zaman öğrenci derste istenmedik (konuşma, gezinme, başka işle uğraşma, alaya alma, derse katılmama, geç gelme, şikâyet etme, kopya çekme, kavga etme vb.) davranışları gösterebilir. Öğretmenler, bu yöntem ve teknikleri sınıf ortamında uygular hale gelebilmelidirler. Bunun için uygulamalı bir eğitimden geçirilmelidirler. Sınavlar ezbere değil, düşünmeye, sorun çözmeye dayandırılırsa, duvarlara bu tür yazıların yazılması da önlenebilir. Okul yönetiminde her sınıftan seçilen belli sayıdaki öğrenciye ve veliye birer hafta süreyle sorumluluk verilir ve bunlar yaptıklarını rapor olarak okula sunup olur alırlarsa, belirlenen istendik davranışlardan, ilkelerden ödün verilmez ve yaptırım uygulanırsa belli bir süre sonra istenmedik pek çok davranış azalabilir. Nitekim öğrenciler bu sorunların çözümünde “*para toplayalım, bağış alalım, temizliği kontrol edelim, bahçeyi sınıfı temizlesinler, çöp atalarını uyarınlar, sponsor bulalım. vb.*” diyerek etkin rol almayı istemişlerdir.

KAYNAKÇA

- Ataman,A.(2000). Sınıf İçinde Karşılaşılan Davranış Problemleri ve Bunlara Karşı Geliştirilen Önlemler. *Sınıf Yönetimi*, Ankara:Nobel Yayın Dağıtım.
- Berlier, D(1990). Creating the right environment for learning. *Instructor*, 99, 16-17
- Gatecoal, F.(1993). *Judicious discipline*. 3.ed., San Francisco, Caddo Gab.
- Duke, D.,L. ve Jones, V.,F.(1985). What can school do to fosterr student responsibility? *Theory into Practice*, 24,4,277-285.
- Kalaycı, N. (2005).İlköğretim Okulu Öğrencileri Okullarında Hangi Durumları Problem Olarak Algılamaktadır? *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, sayı:42, Bahar
- Öztürk, B.(2002).Sınıfta istenmeyen davranışların önlenmesi ve giderilmesi. *Sınıf Yönetimi*. Ankara: Eğitsen Yayınları.
- Sönmez, V. (2008a). *Gelecekteki Olası Eğitim Sistemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sönmez, V. (2008b). Opposite Curriculum. *Eurasian Journal of Educational Research*, 30, 99-115.
- Şimşek, H.(2000). *Sınıfta Demokrasi*. Ankara: Eğitsen yayınları.
- Türnüklü, A.; Zoraloğlu,Y. ve Gemici, Y. (2001). İlköğretim Okullarında Okul Yönetimine Yansıyan Disiplin Sorunları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 27. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Türnüklü, A., Şahin, İ. (2002). İlköğretim Okullarında Öğrenci Çatışmaları ve Öğretmenlerin Bu Çatışmalarla Başa Çıkma Stratejileri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 25. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Williams, P. A.; Alley, R. ve Henson, K.T. (1999).*Managing secondary clasroom: Principle and strategies to effective discipline and instruction*. Needham Heights, M.A.: Allyn & Bacon.
- Vallance, E. (1980). The hidden curriculum and qualitative inquiry as states of mind. *Journal of Education*.162,1,138-151.
- Yüksel, S. (2004). *Örtük Program, Eğitimde Saklı Uygulamalar*. Ankara: Nobel Publishers.
- Yüksel, S. (2003). “Eğitim Fakültelerinin Örtük Programlarının Tespit Edilmesi-Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi örneği-. *XII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*. Gazi University, Institute of Educational Sciences, 15-18 November 2003, Antalya.
- Yüksel, S. (2002). Örtük program. *Eğitim ve Bilim*. 27, 126, 31-37.